

„Działanie przeciwnowotworowe metylowych analogów resweratrolu”

Hanna Piotrowska

Stypendystka projektu pt. „Wsparcie stypendialne dla doktorantów na kierunkach uznanych za strategiczne z punktu widzenia rozwoju Wielkopolski”, Poddziałanie 8.2.2 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki

Wśród wielu związków pochodzenia naturalnego wykazujących właściwości przeciwnowotworowe, szczególne miejsce zajmuje resweratrol. Pomimo intensywnych badań prowadzonych nad jego biologiczną aktywnością, możliwość zastosowania resweratrolu jako czynnika chemoprewencyjnego jest często poddawana w wątpliwość z uwagi na bardzo niską biodostępność. W celu dostarczenia danych na temat kierunków modyfikacji cząsteczki resweratrolu prowadzących do zwiększenia aktywności i biodostępności, przeprowadzono symulacje komputerowe z użyciem programu PreADMET, a także badania skryningowe cytotoksyczności 12 metylowanych analogów resweratrolu, na 11 liniach komórkowych. Do szczegółowej analizy wytypowano 3,4,4',5-*trans*-tetrametoksystylben (3,4,4',5-TMS). Wyniki pracy doktorskiej uzupełniły dotychczasową wiedzę z zakresu mechanizmów działania chemoprewencyjnego, a także na temat możliwości zastosowania do tego celu związków aktywowanych bezpośrednio w komórce nowotworowej.

Pomimo rozpowszechnienia programów prewencyjnych i skryningowych, choroby nowotworowe są wciąż diagnozowane każdego roku u dużej liczby mieszkańców wsi i większych miast całego województwa wielkopolskiego. Dlatego też, realizowane w ramach rozprawy doktorskiej badania składające się na kompleksową ocenę chemoprewencyjnego działania metylowych analogów resweratrolu mogą mieć znaczący wpływ na województwo wielkopolskie nie tylko w sektorze zdrowotnym, ale i ekonomicznym. Możliwość wdrożenia w przyszłości uzyskanych wyników pozwoli na wyeliminowanie nie tylko wysokich kosztów ekonomicznych, jakie pociągają za sobą terapie chorób nowotworowych, ale także trudnych do oszacowania, aczkolwiek również bardzo istotnych kosztów społecznych. Postawiona w pracy doktorskiej hipoteza selektywnego działania przeciwnowotworowego 3,4,4',5-TMS,

którego zastosowanie eliminuje komórki nowotworowe bez uszkodzenia komórek prawidłowych może stanowić podwaliny prób zmierzenia się z możliwością zastosowania tego związku nie tylko w bezpiecznej dla pacjenta terapii przeciwnowotworowej (eliminującej wyłącznie uszkodzone lub zmutowane komórki), ale także zwiększenia komfortu życia chorego. W świetle tych danych, a także wyników badań *in vitro*, 3,4,4',5-TMS został poddany dalszym testom na myszach transgenicznych NOD/SCID, którym wszczepiono wybrane w pierwszym etapie badań najbardziej wrażliwe, na badany związek, ludzkie komórki nowotworowe. Innowacyjna metoda mysich ksenograftów NOD/SCID umożliwia przyżyciową, nieinwazyjną ocenę rozwoju guza i kontrolowanie odpowiedzi komórek nowotworowych na terapeutyczną dawkę ksenobiotyku. Metoda ta umożliwia nie tylko określenie wielkości guza, ale również wizualizację metastazy spontanicznej z guza pierwotnego oraz wykrycie mikrorozsiewów komórek nowotworowych (mikrometastazy). Metoda mysich ksenograftów, choć powszechnie stosowana na świecie, jest bardzo rzadko wykorzystywana w Polsce. Realizacja projektu jest okazją do zdobycia doświadczenia w eksperymentach z zastosowaniem ksenograftów, z którego będą mogli korzystać badacze wielkopolskich ośrodków naukowych chcący pracować z użyciem tej metody, co z pewnością przyczyni się do rozwoju naukowego regionu. Podjęcie próby wdrożenia metody mysich ksenograftów do oceny cytotoksyczności wybranych pochodnych resweratrolu wymaga nawiązania współpracy z innymi jednostkami naukowymi, nie tylko poza granicami województwa wielkopolskiego, ale i kraju. Działanie takie jest także korzystne dla Wielkopolski nie tylko z punktu widzenia rozwoju nauki, ale i promocji.

Praca doktorska charakteryzuje się zarówno ważnymi aplikacjami poznawczymi, jak i możliwością praktycznego jego zastosowania. Niezwykle ważnym aspektem tego projektu jest możliwość przeniesienia uzyskanej wiedzy z przeprowadzonych badań na człowieka, bowiem wyniki analiz mogą stanowić podstawę skierowania tych związków do dalszej oceny pod kątem zastosowań klinicznych.